

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

31. avgust – 4. septembar 2020.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Septembar 2020.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 4. 9. 2020.	Promena u %	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	3.426,96	-2,31%	16,65%
Dow Jones Industrial	SAD	28.133,31	-1,82%	6,75%
NASDAQ	SAD	11.313,13	-3,27%	41,82%
Dax 30	Nemačka	12.842,66	-1,46%	4,04%
CAC 40	Francuska	4.965,07	-0,76%	-11,12%
FTSE 100	Velika Britanija	5.799,08	-2,76%	-20,68%
NIKKEI 225	Japan	23.205,43	1,41%	12,38%
Shanghai Composite	Kina	3.355,37	-1,42%	13,46%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa u %	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	-0,70%	-3,1	19,2
	10y	-0,47%	-6,4	20,0
Francuska	2y	-0,63%	-2,9	17,4
	10y	-0,18%	-6,5	20,0
Španija	2y	-0,48%	-1,2	8,7
	10y	0,35%	-2,8	20,3
Italija	2y	-0,11%	-0,7	25,2
	10y	1,02%	-2,8	20,7
UK	2y	-0,08%	-1,9	-43,7
	10y	0,26%	-4,8	-23,0
SAD	2y	0,15%	1,6	-128,5
	10y	0,72%	-0,5	-74,7
Kanada	2y	0,27%	-0,4	-106,1
	10y	0,59%	-3,7	-53,8
Japan	2y	-0,13%	-1,7	17,2
	10y	0,04%	-1,8	32,0

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs		Promena EUR u %		Kurs		Promena USD u %	
		1w	YoY			1w	YoY
EUR/USD	1,1835	-0,45%	7,34%	USD/EUR	0,8449	0,45%	-6,84%
EUR/GBP	0,8936	0,17%	-1,07%	USD/GBP	0,7550	0,63%	-7,83%
EUR/CHF	1,0817	0,55%	-0,02%	USD/CHF	0,9140	1,01%	-6,86%
EUR/JPY	125,76	0,36%	7,30%	USD/JPY	106,26	0,82%	-0,04%
EUR/CAD	1,5476	-0,67%	6,06%	USD/CAD	1,3076	-0,22%	-1,19%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EURIBOR			LIBOR								
				USD			GBP			CHF		
	Nivo u %	Promena u b.p.		Nivo u %	Promena u b.p.		Nivo u %	Promena u b.p.		Nivo u %	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	-0,55%	0,0	/	0,09%	2,0	-212,0	0,06%	0,2	-65,4	-0,71%	0,0	2,5
1M	-0,52%	0,6	-7,6	0,15%	-0,3	-190,3	0,05%	0,0	-65,5	-0,79%	-0,3	12,7
3M	-0,48%	-0,6	-4,0	0,25%	0,7	-186,4	0,07%	0,3	-69,5	-0,73%	-1,4	13,3
6M	-0,45%	-0,7	-1,2	0,29%	-1,8	-169,5	0,12%	0,6	-66,4	-0,69%	-2,1	15,2
12M	-0,40%	-3,2	-2,2	0,42%	-2,4	-147,6	0,22%	-1,6	-61,4	-0,55%	-2,1	19,1

* EURIBOR i LIBOR za ročnosti od 1 do 12 meseci, a €STR, SOFR, SONIA i SARON za O/N.
Izvor: Bloomberg.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T3 (u %)
Evropska centralna banka	-0,5	-0,10	12. 9. 2019.	10. 9. 2020.	-0,50
Federalne rezerve SAD	0,00–0,25	-1,00	15. 3. 2020.	16. 9. 2020.	0,25
Banka Engleske	0,10	-0,15	19. 3. 2020.	17. 9. 2020.	0,10
Banka Kanade	0,25	-0,50	27. 3. 2020.	9. 9. 2020.	0,25
Narodna banka Švajcarske	-0,75	-0,50	15. 1. 2015.	24. 9. 2020.	-0,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,00%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je prema dolaru oslabio za 0,45%. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,1781 do 1,2011 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,1833 do 1,1944 (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

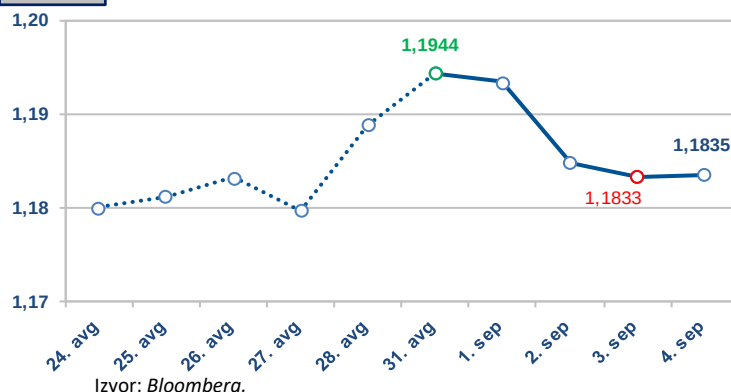
Na početku ove nedelje nastavljeno je globalno slabljenje dolara, pre svega pod uticajem nedavne odluke FED-a o promeni strategije monetarne politike. Tržišni učesnici očekuju duži period niskih kamatnih stopa u SAD, pa prodaju dolar i traže dodatni prinos u drugim valutama i klasama aktive. Pored toga, trgovanja / zauzimanja pozicija na kraju kalendarskog meseca išla su u prilog jačanja evra na početku nedelje, te je vrednost valutnog para u ponedjeljak tokom trgovanja premašila nivo od 1,1960 dolara za evro. Dolar je nastavio da slabi i narednog dana jer su dobri ekonomski podaci iz Kine i zone evra (Caixin PMI proizvodnog sektora u Kini neočekivano je povećan u avgustu, sa 52,8 na 53,1; PMI indeksi proizvodnog sektora Italije i Francuske takođe su bolji od očekivanja i vrednosti iz jula) doprineli jačanju risk-on sentimenta na tržištu, pa je u utorak tokom dana kurs EUR/USD premašio i psihološku granicu od 1,20 dolara za evro (1,2011), prvi put od početka maja 2018. godine. Ipak, kurs se nije dugo zadržao na ovom nivou jer je deo investitora iskoristio priliku da proda evro i ostvari profit. Takođe, u drugoj polovini dana, nakon objave ekonomskih pokazatelja iz SAD nešto boljih od očekivanja (ISM indeks proizvodnog sektora u SAD u avgustu iznosio je 56,0, što je najviši nivo od novembra 2018. godine; PMI indeks prerađivačkog sektora u SAD iznosio je 53,1, što je najviši nivo od januara 2019. godine) dolar počinje da jača.

U izveštajnom periodu evro oslabio prema dolaru za 0,45%

S druge strane, na slabljenje evra uticala je izjava člana ECB-a Lejna, koji je rekao da ECB ne cilja nivo kursa, ali da kretanje evra prema dolaru ima uticaja, pa se vrednost valutnog para sredinom nedelje ponovo spustila ispod 1,1900 dolara za evro.

Evro je nastavio da slabi i u drugoj polovini nedelje. *Financial Times* je preneo da je još nekoliko (neimenovanih) zvaničnika ECB-a izrazilo zabrinutost oko potencijalne dalje aprecijacije evra. Istovremeno, objavljeni ekonomski pokazatelji ukazuju na usporavanje ekonomskog oporavka u zoni evra. Naime, kompozitni indeksi poslovne aktivnosti u Španiji i Italiji bili su lošiji od očekivanja i u avgustu se ponovo nalaze u zoni kontrakcije (48,4 i 47,1, respektivno), dok je maloprodaja u zoni evra u julu zabeležila pad od 1,3% (očekivan rast od 1%), nakon rasta od 5,3% prethodnog meseca. U takvim okolnostima kurs EUR/USD se u četvrtak tokom perioda trgovanja nakratko spustio čak i ispod 1,18 dolara za evro ali se ubrzo konsolidovao oko nivoa od 1,1850 dolara za evro, blizu koga se, bez većih oscilacija, kretao skoro do kraja poslednjeg dana perioda.

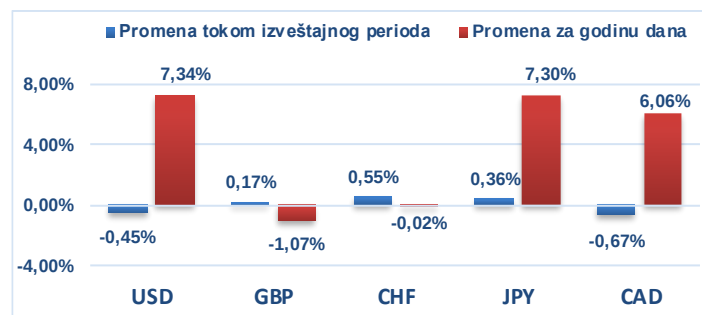
1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

U petak na kraju dana, na zaustavljanje većeg pada vrednosti dolara znatno su uticali objavljeni podaci sa američkog tržišta rada, koji ukazuju na nastavak oporavka zaposlenosti u avgustu. Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede u SAD (NFP – Non-Farm Payrolls) povećan je za 1,37 mln, u skladu sa očekivanjima, nakon 1,73 mln u julu. Stopa nezaposlenosti je smanjena na 8,4% (sa 10,2% u julu), što je više od očekivanja (9,8%). Istovremeno, stopa participacije na tržištu rada je povećana za 0,3 p.p., na 61,7%. Zarade (po radnom satu) povećane su za 0,4% u odnosu na prethodni mesec, dok je godišnja stopa rasta zarada bila 4,7%, isto kao i na kraju jula.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,1835 dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Tokom nedelje prinosi državnih obveznica SAD zabeležili su manji rast duž cele krive, osim kod instrumenata duže ročnosti, gde je došlo do blagog pada. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 2 b.p. (na 0,15%), dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za 0,5 b.p. (na 0,72%). Prinosi su u većoj meri porasli krajem nedelje, nakon objave podataka s tržišta rada SAD, koji ukazuju na nastavak oporavka zaposlenosti u avgustu.

Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede (*NFP – Non-Farm Payrolls*) povećan je za 1,37 mln, u skladu sa očekivanjima, nakon 1,73 mln u julu. Rast zaposlenosti za poslednja četiri meseca iznosi oko 10,6 mln, što je manje od polovine ukupnog smanjenja od preko 22 mln tokom marta i aprila. Stopa nezaposlenosti je smanjena na 8,4% (sa 10,2% u julu), što je više od očekivanja (9,8%). Ipak, ona je i dalje daleko iznad nivoa iz februara, pre početka epidemije u SAD, kada je iznosila 3,5%. Zarade su povećane za 0,4% u odnosu na prethodni mesec, dok je godišnja stopa rasta zarada bila 4,7%, isto kao na kraju jula.

U izveštaj FED-a o tekućim ekonomskim uslovima (*Beige Book*), navodi se da se tokom avgusta beleži rast ekonomske aktivnosti u većini regiona SAD, ali da je taj rast bio skroman i da je nivo aktivnosti daleko ispod nivoa koji je bio pre epidemije. U ovom periodu rast se beleži u proizvodnom sektoru, kod potrošnje stanovništva i stanogradnje, dok je nivo aktivnosti u sektorima poljoprivrede i proizvodnje energenata i dalje na niskom nivou. Iako je većina ispitanika umereno optimistična po pitanju izgleda za naredni period, navodi se da je i dalje prisutna neizvesnost i volatilnost kao posledica epidemije.

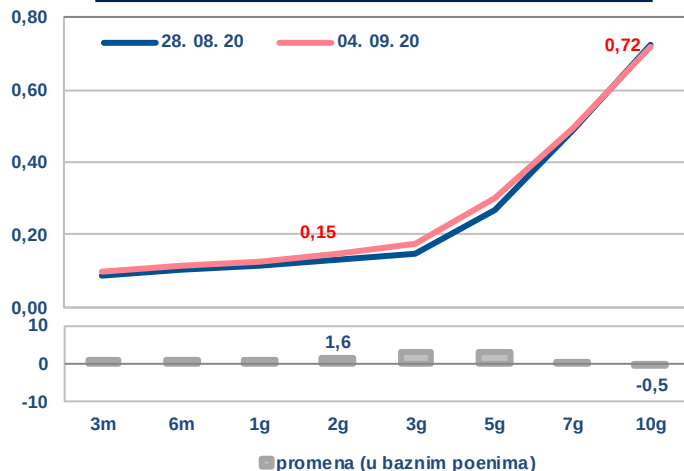
Nastavak postepenog oporavka aktivnosti u privatnom sektoru i stanja na tržištu rada u SAD tokom avgusta

ISM indeks uslužnog sektora u avgustu je smanjen na 56,9 (sa 58,1 u julu), u skladu sa očekivanjima. Uprkos blagom smanjenju, vrednost indeksa i dalje je daleko iznad granice od 50,0, ukazujući na nastavak solidnog oporavka aktivnosti u uslužnom sektoru, iako po nižoj stopi, nakon značajne kontrakcije tokom drugog tromesečja. Komponente ovog indeksa – poslovna aktivnost i nove porudžbine beleže pad vrednosti. S druge strane, komponenta koja se odnosi na zaposlenost znatno raste, ali je i dalje u zoni kontrakcije. ISM indeks proizvodnog sektora nastavio je rast i tokom avgusta i iznosio je 56,0 (nakon 54,2 u julu, očekivano 54,8), što je najviši nivo od novembra 2018. godine, ukazujući na ekspanziju aktivnosti u ovom sektoru treći mesec zaredom, nakon što je kontrakcija (vrednost ispod 50,0) zabeležena u prethodna tri meseca. Snažan rast beleži se kod novih porudžbina i proizvodnje, dok se indeks zaposlenosti i dalje nalazi u zoni kontrakcije, iako je nastavio da se oporavlja.

I u uslužnom i u proizvodnom sektoru, kod 15 grana (od ukupno 18) beleži se rast aktivnosti, dok se kod tri grane beleži pad. Podaci ukazuju na nastavak oporavka u oba sektora, iako je i dalje uočljiva opreznost kod preduzeća, pre svega kroz smanjene poslovne investicije i izostanak rasta zaposlenosti. U izveštajima se navodi da su ispitanici i dalje bili vrlo zabrinuti zbog epidemije virusa, ali da su uglavnom optimistični po pitanju uslova poslovanja i stanja ekonomije SAD, nakon ponovnog početka rada većine privrednih subjekata.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.10

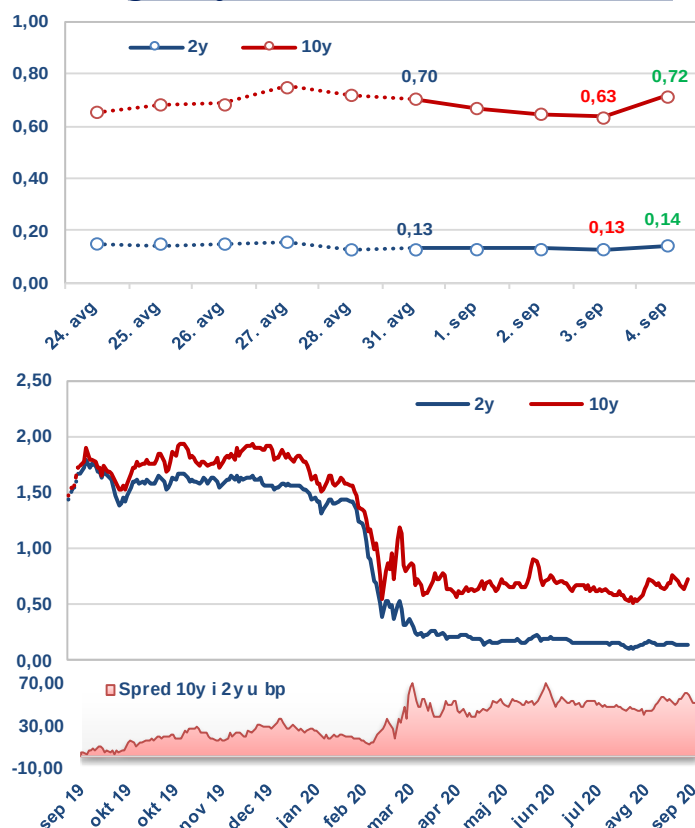
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Broj novih radnih mesta van sektora poljoprivrede (<i>Non-Farm Payrolls</i>)	Avg.	1,35	1,37	1,73
Stopa nezaposlenosti (u %)	Avg.	9,8%	8,4%	10,2%
ISM indeks uslužnog sektora	Avg.	57,0	56,9	58,1

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i deseto-godišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda, prinosi nemačkih državnih obveznica opali su duž cele krive, uz nešto veći pad kod obveznica duže ročnosti. Prinosi su opali nakon objave podataka o inflaciji u zoni evra, koja je u avgustu neočekivano smanjena za 0,2% u odnosu na isti mesec prethodne godine, usled čega raste pritisak na ECB da donese nove stimulatívne mere i ostavi mogućnost povećanja obima kupovine aktive u narednom periodu. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice smanjen je za 3 b.p., na -0,70%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za 6 b.p., na -0,47%.

Inflacija u zoni evra u avgustu iznosi -0,4%, a u odnosu na isti mesec prethodne godine -0,2%. Ovo je prvi pad cena u poslednje četiri godine, što znači da skorašnji oporavak ekonomske aktivnosti nije uspeo da neutrališe uticaj pandemije na tražnju. Bazna inflacija iznosila je 0,4% u odnosu na isti mesec prošle godine (očekivano 0,8%, prethodno 1,2%), što je rekordno niska vrednost. Na nisku inflaciju u narednom periodu uticaće i rastuća nezaposlenost, usporavanje rasta zarada, višak kapaciteta, ali i jačanje evra (više od 7% u poslednjih šest meseci), što sve stvara dodatni pritisak na ECB pred naredni sastanak, iako su njeni zvaničnici do sada izjavljivali da podaci ne ukazuju na potrebu za dodatnim merama.

Većina učesnika u istraživanju koje je sprovedla agencija Bloomberg ne očekuje povećanje obima kupovine aktive u okviru privremenog programa PEPP bar do decembra 2020, odnosno očekuje završetak ovog programa do kraja 2021. Takođe, učesnici ne očekuju promene kamatnih stopa ECB-a do kraja 2022. godine.

Negativna stopa inflacije u zoni evra (-0,2% YoY), prvi put od 2016. godine

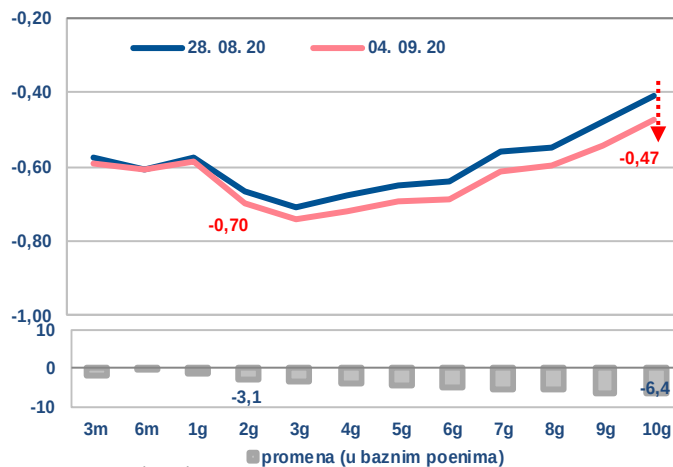
Stopa nezaposlenosti u zoni evra povećana je sa 7,8% u junu na 7,9% u julu (očekivano 8,0%), pa ukupan rast stope od početka krize iznosi samo 0,7 p.p. Ovako blagi porast nezaposlenosti posledica je pre svega šema skraćenog radnog vremena, pri čemu se procenjuje da bi bez njih stopa nezaposlenosti iznosila oko 10%.

Maloprodaja u zoni evra smanjena je za 1,3% u julu, nakon snažnog rasta prethodna dva meseca (5,3%, odnosno 20,6%). U odnosu na isti mesec prethodne godine, maloprodaja je veća za 0,4%. Maloprodaja će u narednom periodu biti pod pritiskom rastuće nezaposlenosti, koja još uvek nije značajnije iznad nivoa pre krize. Pozitivno na potrošnju mogu delovati veća štednja tokom perioda izolacije i supstitucija proizvoda koji su značajnije pogođeni virusom.

Industrijske porudžbine u Nemačkoj povećane su za 2,8% u julu, što je treće uzastopno mesečno povećanje, iako ispod očekivanja (5,0%), a nakon 28,8% u junu (revidirano sa 27,9%), kao posledica ublažavanja restrikcija usmerenih na sprečavanje širenja virusa korona. Na godišnjem nivou, porudžbine su i dalje niže za 7,3%. Kategorija ostalih vozila (npr. letelice) zabeležila je pad od oko jedne trećine u odnosu na jun, pa bi bez ove kategorije rast porudžbina u julu iznosio preko 5%, što znači da današnji podaci ne ukazuju na to da se oporavak industrijskog sektora približava kraju, već naprotiv, da će se nastaviti i u narednim mesecima, iako sporijim tempom. Nove porudžbine su se u julu vratile na 90% nivoa pre krize, a u tome prednjači automobilski sektor sa skoro istim brojem porudžbina kao i u prva dva meseca, a rast je zabeležen i u većini ostalih značajnih sektora.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

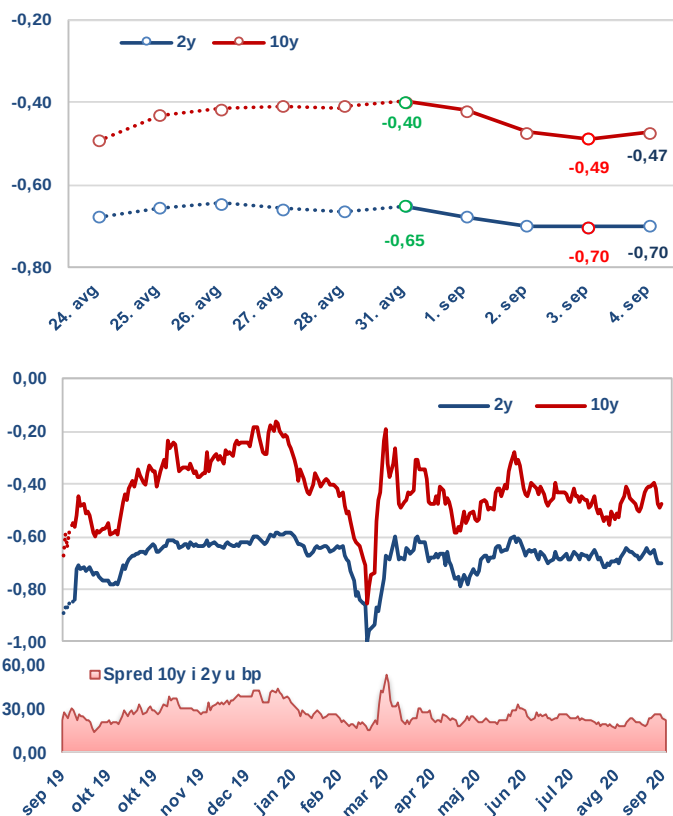
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta cena, zona evra, YoY	Avg.	0,2%	-0,2%	0,4%
Stopa nezaposlenosti, zona evra	Jul	8,0%	7,9%	7,7%
Maloprodaja, zona evra, MoM	Jul	1,0%	-1,3%	5,3%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

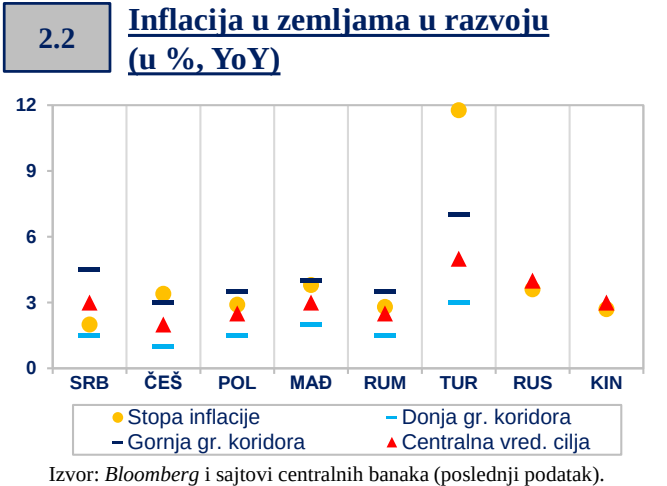
II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)*	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (kraj T3, %)*
Srbija (NBS)	1,25	-0,25	11. 6. 2020.	10. 9. 2020.	1,25
Češka (CNB)	0,25	-0,75	7. 5. 2020.	23. 9. 2020.	0,25
Poljska (NBP)	0,10	-0,40	28. 5. 2020.	9. 9. 2020.	0,10
Mađarska (MNB)	0,60	-0,15	21. 7. 2020.	22. 9. 2020.	0,60
Rumunija (NBR)	1,50	-0,25	5. 8. 2020.	n/a	1,50
Turska (CBRT)	8,25	-0,50	21. 5. 2020.	24. 9. 2020.	8,25
Rusija (CBR)	4,25	-1,00	24. 7. 2020.	18. 9. 2020.	4,00
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23. 10. 2015.	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / * prikazane su projekcije dostupne na osnovu anketa sprovedenih u avgustu, osim za Srbiju (anketa iz jula).

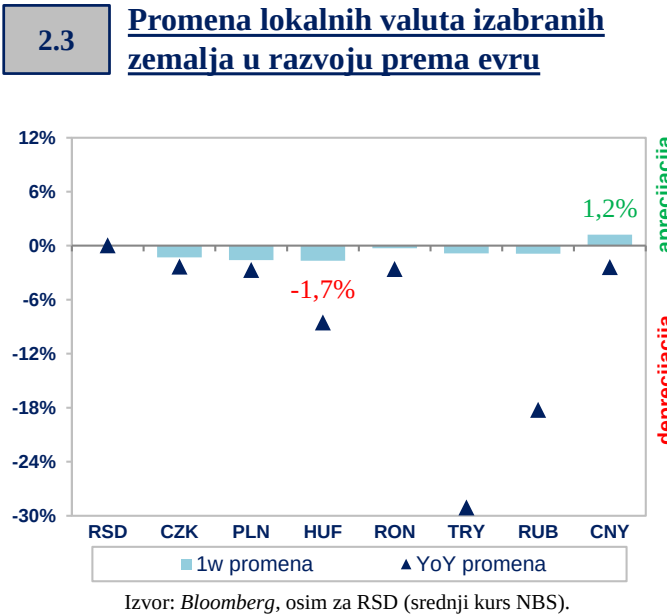
Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Rumunije je u avgustu usporila dinamiku kupovine državnih HoV u domaćoj valuti. Naime, ova banka je na sekundarnom tržištu kupila državne obveznice u lejima u iznosu od 504 mln leja (104 mln evra), što predstavlja najniži mesečni obim kupovine od pokretanja programa QE. Centralna banka Rumunije je od početka aprila kumulativno kupila državne HoV u iznosu od oko 5,2 mlrd leja (1,1 mlrd evra), pri čemu je u avgustu istovremeno smanjen i obim sredstava koje ova banka obezbeđuje tržištu putem bilateralnih repo transakcija – u proseku obim obezbeđenja likvidnosti na dnevnom nivou iznosio je 4,0 mlrd leja, što je smanjenje u odnosu na 4,6 mlrd leja iz jula ove godine.

Tokom izveštajnog perioda objavljene su stope rasta BDP-a Turske i Češke, koje su u T2 2020. godine bile na nivou od -9,9% i -11,0% međugodišnje, respektivno. Naime, smanjenje stope rasta BDP-a Turske u T2 je njeno najveće tromesečno smanjenje od kad se vrši merenje i prvenstveno je rezultat smanjenja privatne potrošnje, kao i znatnog smanjenja izvoza, usled negativnog delovanja širenja virusa korona. S druge strane, objavljena je i finalna stopa rasta BDP-a Češke, koja je revidirana naniže u odnosu na preliminarne podatke od -10,7% međugodišnje, pri čemu je njeno smanjenje takođe prvenstveno rezultat smanjenja potrošnje domaćinstava i investicione potrošnje, kao i smanjenja eksterne tražnje.

BDP Turske u T2 2020. godine smanjen za 9,9% YoY, što je najveće tromesečno smanjenje stope rasta BDP-a od kad se on meri

Krajem izveštajnog perioda objavljene su i stopa rasta industrijske proizvodnje u Hrvatskoj, kao i stopa inflacije u Poljskoj. Naime, stopa rasta industrijske proizvodnje u Hrvatskoj u julu je bila na nivou od -1,6% međugodišnje, čime je, iako zadržana u negativnoj teritoriji, nastavila umeren oporavak iz juna (-1,8%). Takođe, stopa inflacije u Poljskoj u avgustu je na nivou od 2,9% YoY, što je blago ispod nivoa od 3,0% YoY iz jula ove godine, pri čemu je na njeno smanjenje prvenstveno uticalo smanjenje cena prehrambenih proizvoda, dok su u suprotnom smeru delovale cene usluga.

2.4

Prinosi desetogodišnjih državnih obveznica u lokalnoj valuti

	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	3,076	0,7	-37,7
Češka	1,065	0,4	5,1
Poljska	1,378	-4,6	-50,7
Mađarska	2,337	4,4	36,2
Rumunija	3,730	-22,8	-31,1
Turska	13,430	-13,0	-143,0
Rusija	6,125	2,5	-88,5
Kina	3,120	5,1	7,8

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda, cena zlata zabeležila je pad od 2,16%. Cena zlata se kretala u rasponu od 1.927,14 do 1.975,06 dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

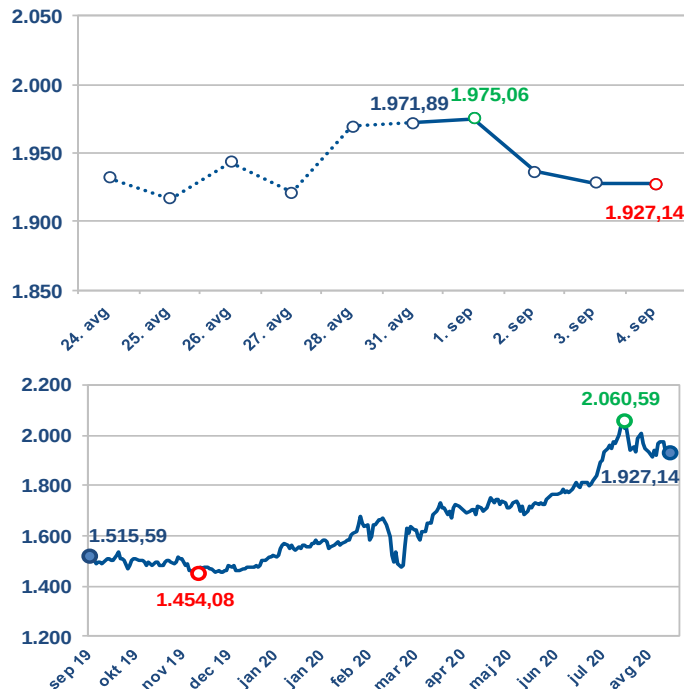
Prva dva dana posmatrane nedelje, na rast cene zlata znatno su uticali sledeći faktori: vest da je predsednik SAD spreman da potpiše zakon kojim se osiguravaju sredstva za pomoć u borbi protiv virusa korona u vrednosti od 1,3 hiljade mlrd dolara (vest je objavljena u petak, a Nensi Pelosi, predstavnik Demokratske stranke u Predstavničkom domu SAD, upozorila je da ta suma nije dovoljna), pad vrednosti dolara pod uticajem nove strategije monetarne politike FED-a po kojoj će kamatna stopa ostati niska duži period vremena, kao i zabrinutost oko novih tenzija na relaciji SAD–Kina nakon saopštenja da će SAD uspostaviti bilatelarni ekonomski dijalog s Tajvanom, teritorijom koju Kina smatra delom svoje države.

Cena zlata zabeležila pad od 2,16% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 1.927,14 USD/Oz

Od sredine do kraja izveštajne nedelje, bio je izražen pad cene zlata, na koji su znatno uticali sledeći faktori: jačanje vrednosti dolara, kao i povećane nade u globalni privredni oporavak od posledica virusa korona (evropske akcije dostigle su mesečni maksimum, podaci o snažnom oporavku proizvodnog sektora SAD, uz rast fabričkih porudžbina, dok je Kina objavila ankete o stabilnom oporavku uslužnog sektora).

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda, zabeležen je pad cene nafte tipa **brent** od 7,48%. Cena nafte tipa brent kretala se u rasponu od 41,33 do 44,64 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Početkom izveštajne nedelje, cena nafte je rasla usled slabljenja vrednosti dolara i podsticajnih ekonomskih mera širom sveta koje su podržavale cenu, uprkos tome što se tražnja za gorivom sporo oporavlja od posledica pandemije virusa korona.

Cena nafte zabeležila pad od 7,48% i na kraju posmatranog perioda iznosila 41,33 USD/bbl

Na pad cena nafte, od sredine do kraja nedelje, znatno su uticali sledeći faktori: zabrinutost po pitanju visoke ponude i niske tražnje (obilato snabdevanje naftom nadjačalo je pozitivni uticaj pada vrednosti dolara), **hedge fondovi su smanjili opklade za rast cene nafte** na najniži nivo u skoro četiri meseca, **uvoz sirove nafte u Kinu tokom septembra će pasti** zbog velikih zaliha u kineskim rafinerijama, kao i **pad tražnje za benzinom u SAD** usled sporog oporavka američke privrede, kao i završetka letnje sezone u SAD, kada mnoge rafinerije ulaze u period tehničkih pregleda i remonta.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.